

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Цифрлық дәуірде білім беру: Онлайн оқытудың артықшылықтары мен кемшіліктері

ЖАРИЯЛАНДЫ
03.10.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/164850/>

Цифрлық технологиялардың дамуы қоғамның барлық саласына ықпал етіп, білім беру жүйесінде де елеулі өзгерістерге алып келді. Онлайн оқыту бүгінгі таңда заманауи білім беру форматы ретінде танылып, әлем бойынша кеңінен қолданылып келеді. Дегенмен, оның артықшылықтары мен кемшіліктерін ескеру қажет, себебі кез келген білім беру әдісінің тиімділігі оның шынайы нәтижелерімен бағаланады.

Онлайн оқытудың артықшылықтары

1. Қолжетімділік және икемділік

Онлайн оқыту білімге географиялық шектеулерсіз қол жеткізуге мүмкіндік береді. Кез келген оқушы немесе студент интернет арқылы өзіне қажетті курсты таңдап, қалаған уақытта оқи алады. Бұл әсіресе ауылдық аймақтардағы немесе уақыттық шектеулері бар адамдар үшін маңызды. Мысалы, жұмыс істейтін адамдар өз жұмыс кестесіне сай оқуды жалғастыра алады.

2. Шығынды азайту

Онлайн оқыту дәстүрлі оқу орындарына баруды қажет етпейді, бұл транспорт шығындарын, оқу құралдарын сатып алуды және басқадай шығындарды азайтады. Бұдан бөлек, көптеген онлайн платформалар тегін немесе төмен бағада сапалы білім алуға мүмкіндік береді.

3. Технологиялық дағдыларды дамыту

Онлайн оқыту процесі технологияларды меңгеруге итермелейді. Студенттер тек пәнді оқып қана қоймай, сонымен қатар, әртүрлі онлайн құралдармен жұмыс істеуді үйренеді. Бұл дағдылар болашақта олардың кәсіби өміріне қажет болады.

Онлайн оқытудың кемшіліктері

1. Сапалы білім алу мүмкіндігінің төмендеуі

Онлайн оқытудың тиімділігі оқушының немесе студенттің өздігінен білім алуға деген ынтасына байланысты. Жеке өздігінен оқытуға әр адам дайын болмауы мүмкін, әсіресе

жасөспірімдер арасында білімге деген жауапкершілік деңгейі әрқилы. Сондықтан, білімнің сапасы кейде төмендеп кетуі мүмкін.

2. Әлеуметтік байланыстардың шектелуі

Дәстүрлі оқу орындарында білім тек лекциялар арқылы емес, сонымен қатар, студенттер арасындағы өзара қарым-қатынас арқылы да беріледі. Онлайн оқыту кезінде бұл байланыстар шектеледі. Оқу топтарында бірлесіп жұмыс істеу, пікір алмасу, жобалар дайындау сияқты дағдылар аз дамиды.

3. Техникалық мәселелер

Онлайн оқытуға қатысу үшін сапалы интернет және қажетті құрылғылардың болуы керек. Алайда, кейбір аймақтарда немесе отбасыларда бұл мүмкіндіктер болмауы мүмкін. Сонымен қатар, интернеттің тұрақсыздығы, жүйелік қателер немесе платформалардың дұрыс жұмыс істемеуі оқыту процесіне кедергі келтіруі ықтимал.

Қорытындылай келе, онлайн оқыту цифрлық дәуірдің бірегей құбылысы ретінде білім алуға жаңа мүмкіндіктер ашып отыр. Оның қолжетімділік пен икемділік сияқты артықшылықтары бар болғанымен, білім сапасы, әлеуметтік байланыстар және техникалық мәселелер сияқты кемшіліктерін де ескерген жөн. Сондықтан білім беру саласы шынайылық принципіне сүйеніп, онлайн оқыту форматын жетілдіру жұмыстарын жалғастыруы тиіс.

Онлайн білім алудың тиімділігі оны қалай қолдануға байланысты. Егер оқу процесі ұйымдасқан, қолайлы және қолжетімді болса, ол дәстүрлі оқытудың баламасы ретінде ұзақ мерзімді перспективада өз орнын таба алады.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.